

Veli-Matti
Syrjänen

Liikenneneuvos, liikenne- ja
viestintäministeriö

EU:n vihreä rahtipaketti (Greening Freight Transport Package)

RAILFORUM 2023

liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen

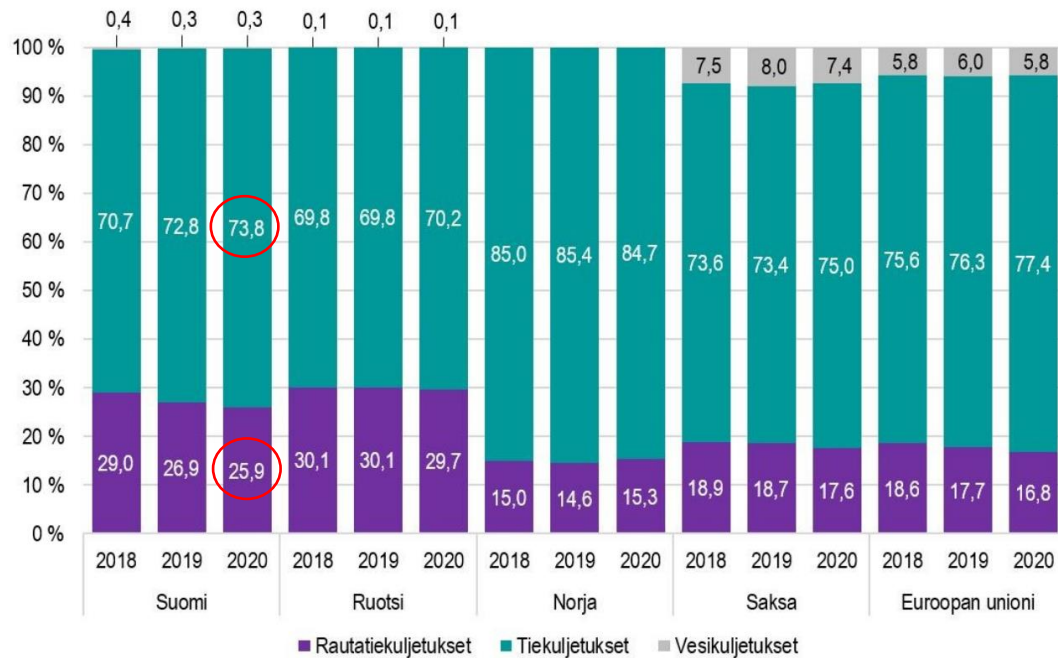
Liikenne- ja viestintäministeriö
Ministry of Transport and Communications

Hyvinvointia ja
kilpailukykyä
kestävästi hyvillä
yhteyksillä

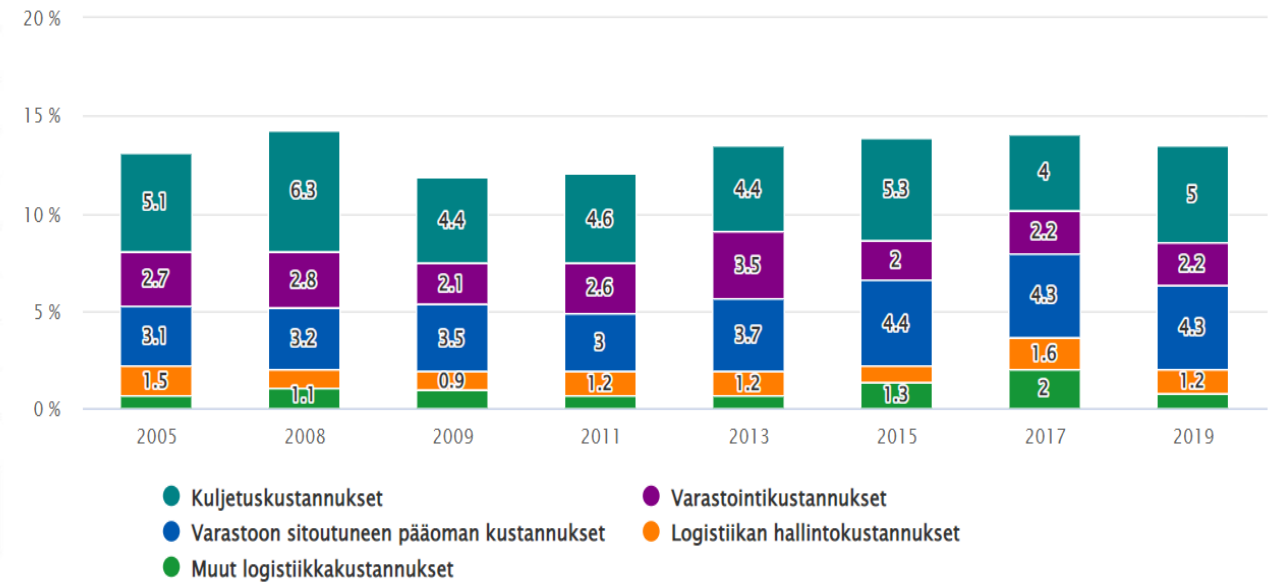
Tavaraliikenteen tunnuslukuja Suomessa

Tavaraliikenteen kuljetussuoritteet (tkm)

Lähde: Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Teollisuuden ja kaupan logistiikkakustannukset (%) yritysten liikevaihdosta

Lähde: Logistiikkaselvitys 2020, UTU

Kuljetusmuodon valintaan liittyviä hankkeita

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Logistiikan keskiössä:

- Raskas liikenne, raideliikenteen kehittäminen
- Vaihtoehtoiset käyttövoimat
- ***Kuljetusmuodot***, digitalisaatio, verotus jne.

12-vuotinen runkosuunnitelma LIIKENNE 12 liikennejärjestelmän ja väyläverkon kehittämiseen

Kuljetuspalveluiden toimenpiteitä:

- ***Yhdistettyjen kuljetusten lisääminen***
- Kaupunkilogistiikan kehittäminen

EU:n vihreä rahtipaketti

1

Kansainvälisen tavara- ja henkilöliikenteen ratakapasiteetin kasvattaminen ja pätevyudet

2

Mitta- ja massadirektiivin muutosehdotus

3

Kansainvälisten yhdistettyjen kuljetusten direktiivin muutosehdotus

1

Ratakapasiteetin kasvattaminen ja pätevyyydet

Tavoitteena

Kansainvälisen rautatieliikenteen osuuden kasvattaminen

Tarkoituksena käsitellä

- Ratakapasiteetin jakomenettelyä ja liikenteenohjausta niin, että ratakapasiteetti saadaan käyttöön nykyistä nopeammin ja joustavammin
- Veturinkuljettajan lupakirjavaatimuksia niin, että etenkin EU:n sisäisessä kansainvälisessä liikenteessä junat voisivat edetä ilman pitkiä pysähtymisiä raidetieliikenteen rajanylityspaikoilla

2 Mitta- ja massadirektiivin muutosehdotus

Tavoitteena

Varmistaa sisämarkkinoiden häiriötön toiminta ja liikenneturvallisuus kaikille tienkäyttäjille sekä parantaa logistiikan ympäristöystävällisyyttä

Tarkoituksena käsitellä

- Kuorma-autojen mittoja ja massoja koskevien (ainakin ns. rajat ylittävien kuljetusten) sääntöjen yhdenmukaistamista EU:n alueella
- Mahdollisesti direktiivin ylittävien mittojen ja massojen yhdistämistä vaihtoehtoihin käyttövoimiin ja/tai intermodaalikuljetuksiin

3

Kansainvälisten yhdistettyjen kuljetusten direktiivin muutosehdotus

Tavoitteena

Rautateiden, lyhyen matkan merenkulun ja sisävesiliikenteen osuuden kasvattaminen koko tavaraliikenteestä

Tarkoituksena käsitellä

- Erilaisten valtiontukimuotojen soveltamisalaa ja kansainvälisten yhdistettyjen kuljetusten määritelmää ja mahdollisesti sähköisen rahtitiedon (eFTI) hyödyntämistä
- Tukitoimenpiteiden valinnanvaraa sekä tasoa
- Toimenpiteitä toimijoiden kannustamiseksi käyttämään enemmän intermodaalista ja/tai multimodaalista liikennettä EU:ssa

Yhdistetyt kuljetukset Suomessa

Historiaa Suomessa

- Yhdistetyt juna-kuorma-autokuljetukset lopetettiin Tampereen ja Oulun välillä vuonna 2011 ja Helsingin ja Oulun välillä vuoden 2014 alussa
- Syynä lopettamiseen oli yhdistettyjen juna-kuorma-autokuljetusten heikentynyt kysyntä ja huono kannattavuus
- Heikentyneeseen kysyntään vaikutti myös kuljetusten heikko toimintavarmuus
- Lisäksi vuonna 2013 ajoneuvoyhdistelmien suurin sallittu korkeus kasvoi 4,2 metristä 4,4 metriin

Yhdistettyjen kuljetusten käynnistämisestä tehtyjä selvityksiä

Fossiilittoman liikenteen tiekartan ja Liikenne 12 –selvitykset

Sitowise (2021): Yhdistettyjen kuljetusten hiilidioksidipäästöjen vähennyspotentiaali Suomessa

Ramboll (2023): Selvitys toimenpiteistä yhdistettyjen kuljetusten käynnistymisen mahdollistamiseksi

Muita selvityksiä mm.

Taloustutkimus (2020): Yhdistettyjen kuljetusten edellytykset Helsinki–Oulu ja Turku–Oulu

LVM (2011): Yhdistetyt kuljetukset – Julkisten organisaatioiden rooli ja vaikutusmahdollisuudet

Sitowise (2021): Yhdistettyjen kuljetusten hiilidioksidipäästöjen vähennyspotentialiaali Suomessa

Laskennalliset päästövähennystulokset

- Yhdistetyt kuljetukset vähentäisivät Fossiilittoman liikenteen tiekartan 1,65 miljoonan tonnin tavoiteltua hiilidioksidipäästövähennemää 1,1–1,8 % vuoteen 2030 mennessä

Haasteita

- Tilastollisen kuljetuspotentialin siirtyminen täysin yhdistettyihin kuljetuksiin ei käytännössä toteudu
- Yhdistettyjen kuljetusten käynnistäminen vaatii investointeja

Ratkaisuja

- Tarvitaan sitoutunut operaattori sekä nykyisen verotuen lisäksi ympäristöperusteisia tukimuotoja

Ramboll (2023): Selvitys toimenpiteistä yhdistettyjen kuljetusten käynnistymisen mahdollistamiseksi

Pilotoinnin tarkastelumalli

- Tarkasteltava yhteysväli rajautui rautatieliikenteen yhdistelyihin soveltuvien junakuormauspaikkojen perusteella, jota liikennöitäisiin säännöllisesti kaikkina päivinä yhtenäisenä junarunkona

Haasteita

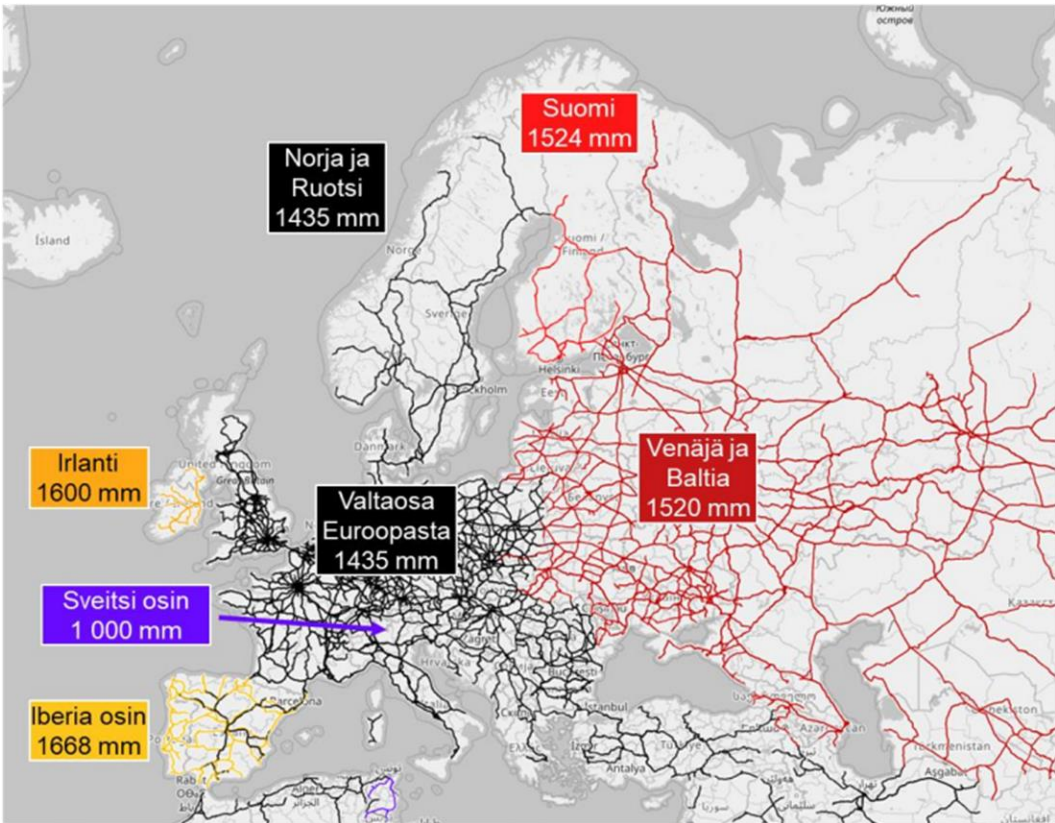
- Soveltuvaa junavaunukalustoa on nykyisin rajallisesti Suomessa ja uudet junavaunutyytit edellyttäisivät merkittäviä investointeja
- Yhdistettyjen kuljetusten tulee muiden kuljetustapojen tavoin olla liiketaloudellisesti kannattavaa

Ratkaisuja

- Pilotoinnin käynnistäminen, säännölliset aikataulut ja uudet tukimuodot

Proxion ym. (2023): Raideleveysselvitys

Kuva. Raideleveydet Euroopassa ja Venäjällä

	VE 1 Uusi runkoyhteys 1435 mm	VE 2 Uudet radat 1435 mm	VE 3 – vaihe 1 TEN-T 1435 mm Ydinverkko ja lisäkapasiteetti	VE 3 – lopputilanne TEN-T 1435 mm Kattava verkko
Ratakapasiteetti			+/-	
Rautatiemarkkinat	Raideleveys	Raideleveys	Raideleveys	+/-
Henkilöliikenne	Raideleveys		+/-	Raideleveys
Tavaraliikenne	Raideleveys	+/-	+/-	Raideleveys
Rakentamisen aikaiset vaikutukset		Raideleveys	Raideleveys	Raideleveys
Huoltovarmuus	Raideleveys		Raideleveys	+/-
Kunnossapito				Raideleveys
Logistiikka- kustannukset	+/-	+/-	Raideleveys	Raideleveys
Kaluston saatavuus ja hinta	Raideleveys	+/-	+/-	Raideleveys
Rakennus- kustannukset	1A 14 mrd. € 1B 10,5 mrd. €	2A 15 mrd. € 2B 12 mrd. €	11 mrd. € + 4 mrd. € = 15 mrd. €	
Rakennusaika	15 vuotta	15-20 vuotta	20+ vuotta	

Kuva. Vaikutusten arvioinnin koontimatriisi

Kiitos!

@VeliSyrjanen

veli-matti.syrjanen@gov.fi

LV LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

RAILFORUM

 KOUVOLA | FINLAND

Vihreän siirtymän vuosikymmen